Background

Často kladené otázky o zárukách přístupu k internetu a telekomunikačním balíčku

Přístup uživatele k internetu může být v případě nutnosti přiměřeně omezen pouze na základě spravedlivého a nestranného řízení, jež zahrnuje právo uživatele na to, aby byl vyslechnut. Ve čtvrtek 5. listopadu v ranních hodinách se na tom shodli poslanci Evropského parlamentu a zástupci Rady jako na poslední otevřené záležitosti v telekomunikačním balíčku.

Na středečním dohodovacím zasedání trvali poslanci Evropského parlamentu na zavedení odpovídajících procesních záruk pro přístup k internetu v souladu s Evropskou úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod, jež zaručuje účinnou soudní ochranu a řádné řízení.

Níže uvedené často kladené otázky se podrobněji zabývají zárukami přístupu k internetu obsaženými v telekomunikačním balíčku.

Kontakt :

Juliane KAMMER
BXL: (32-2) 28 32602
STR: (33-3) 881 73780
PORT: (32) 498.983.257
EMAIL: indu-press@europarl.europa.eu

Otázka 1: Čeho Parlament dosáhl s telekomunikačním balíčkem obsahujícím dvě směrnice a jedno nařízení?

Odpověď 1: Parlament dnes (ve čtvrtek 5. listopadu) zajistil, aby **uživatelé internetu, kteří jsou podezřelí z porušení zákona, nemohli být odstřiženi bez řádného řízení.** Na jednáních s ministry EU pro telekomunikace (většinou zastoupenými velvyslanci) poslanci Evropského parlamentu úspěšně požadovali, aby každé omezení muselo být výsledkem „předchozího, spravedlivého a nestranného řízení“, včetně práva uživatele být vyslechnut – tedy hájit se. Znamená to, že omezení lze zavést jen v případě, že existuje skutečný důkaz o trestném činu: pokud není prokázán opak, platí presumpce neviny.

Otázka 2: Proč bylo zachování práva přístupu k internetu pro Parlament tak důležité?

Odpověď 2: Poslanci Evropského parlamentu považovali přístup k internetu za základní právo, ale dosud **neexistoval žádný konkrétní právní předpis EU, který by toto právo chránil**. Vzhledem k tomu, že na tuto oblast se právo EU nevztahovalo, rozhodovaly o přístupu k internetu až dosud členské státy.

Otázka 3: Co Parlament učinil pro to, aby toto právo přístupu zaručil?

Odpověď 3: V původním legislativním návrhu nebyla žádná zmínka o ochraně práva uživatelů na přístup k internetu, a tedy na svobodný přístup k informacím a na svobodu projevu. EP se proto rozhodl pozměnit návrh předpisu a právo přístupu zajistit. Učinil to tak, že **přijal slavný „pozměňovací návrh 138“, který se snaží zavést pojistky proti nepatřičnému omezování přístupu uživatele k internetu** tím, že vyžaduje „předchozí nález soudních orgánů“. Ministři EU tento pozměňovací návrh zamítli, takže Parlament jej opětovně přijal ve druhém čtení. Ministři jej znovu zamítli. K vyjednání konečného kompromisu bylo tedy nezbytné „dohodovací řízení“ s Parlamentem a zástupci vlád.

Otázka 4: Parlament prý v těchto jednáních s Radou změnil své stanovisko. Je to pravda?

Odpověď 4: Ano i ne. Co se týče podstaty pozměňovacího návrhu,

Parlament zůstal svému stanovisku věrný a vyhrál. Aby to však dokázal, **musel změnit znění** pozměňovacího návrhu tak, aby konečné znění obstálo u Evropského soudního dvora, který rozhoduje o platnosti právních předpisů EU.

Otázka 5: Jaké pojistky Parlament získal?

Odpověď 5: Jestliže vnitrostátní soudní nebo příslušný správní orgán chce přerušit přístup uživatele k internetu, musí dodržet určitý postup. **Před odstřižením musí mít uživatelé příležitost uvést okolnosti svého případu a** před přijetím rozhodnutí **se hájit.** Důkazní břemeno nese ta strana, která řízení zahájila, a bude možné odvolání.

Část textu, který byl dojednán, uvádí:

*„tato opatření mohou být použita pouze při řádném dodržení zásady presumpce neviny a práva na soukromí. Musí být zaručeno **předchozí** spravedlivé a nestranné řízení, včetně práva na slyšení dotyčné osoby nebo dotyčných osob, s výhradou potřeby odpovídajících podmínek a procesních mechanismů v řádně odůvodněných naléhavých případech v souladu s Evropskou úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod. Musí být zaručeno právo na účinné a včasné soudní přezkoumání.*“

Otázka 6: Na jakém základě může být přístup k internetu přerušen? Týká se to jen nelegálního stahování?

Odpověď 6: Nové právní předpisy nepřináší konkrétní příklady používání internetu, které jsou považovány za ilegální a tedy za případný důvod pro přerušení přístupu k internetu. **O tom, co je trestný čin, který může vést k přerušení přístupu uživatele k internetu, rozhodují členské státy na základě svých vnitrostátních právních předpisů.** Příkladem může být rozšiřování dětské pornografie nebo teroristický obsah.

Otázka 7: Zabýval se tento balíček pouze přístupem k internetu?

Odpověď 7: **Kdepak!** Byla to jen poslední zbývající záležitost. Parlament a Rada se na větší části balíčku dohodly již v květnu tohoto roku. Týkalo se to:
- zlepšení spotřebitelských práv například tím, že zákazníci budou mít možnost přenést při změně operátora číslo svého mobilního telefonu do jednoho pracovního dne;
- vyžadování souhlasu uživatele před instalací „cookies“ do jeho počítače;
- povinnosti poskytovatelů zjednodušit smlouvy;
- snazšího přístupu zdravotně postižených osob k internetu.

Otázka 8: Znemožňuje to přijímání vnitrostátních právních předpisů, jako jsou právní předpisy typu „třikrát a dost“?

Odpověď 8: Nikoli nezbytně, ale každý právní předpis bude muset zaručovat řádné řízení pro každého, jehož přístup k internetu chce vnitrostátní orgán přerušit. Nebude možné odstřihnout uživatele automaticky bez toho, aby se mohl ke svému případu vyjádřit. Viz odpověď 5.

Členské státy mohou, pokud chtějí, poskytovat dokonce silnější záruky přístupu než právní předpisy EU, to znamená, že nebudou nuceny zmírnit žádné existující právní předpisy, které poskytují takové záruky.